

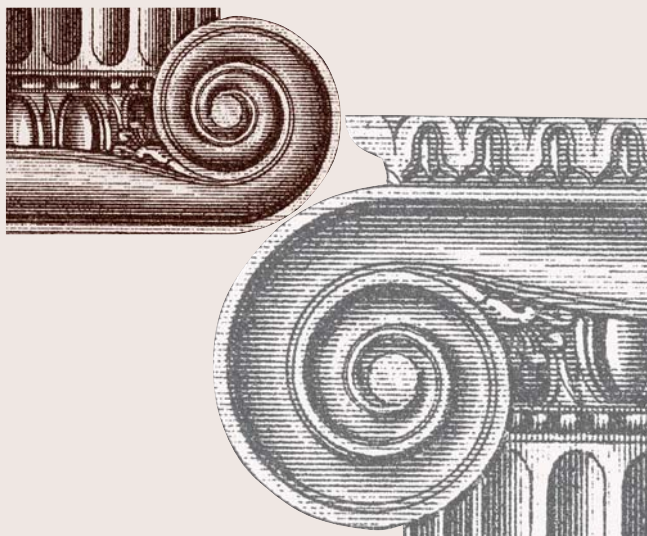
Wydawnictwo IFiS PAN

STUDIA

z filozofii systematycznej

SØRENA KIERKEGAARDA
koncepcje, polemiki, inspiracje

pod redakcją
MARIII GOŁĘBIEWSKIEJ

Intencją serii wydawniczej *Studia z filozofii systematycznej* jest prezentacja prac, które wpisują się w nurt hermeneutyki klasycznych pojęć i problemów filozofii oraz ujęć ugruntowujących pojęcie klasycyzmu filozofii. Termin „filozofia klasyczna” odsyła nas wprost do pojęcia filozofii teoretycznej. Odczuwamy dziś brak bezinteresownej refleksji prawdy w stylu greckim, stąd potrzeba odnowienia filozofii teoretycznej i przywrócenia jej właściwej rangi w Arystotelesowskim rozumieniu tego pojęcia. To właśnie pojęcie teorii oraz życia wedle teorii, nazwane *bios theoretikos*, określiło filozofię od jej zarania. Dziś zbyt pochopnie – powiada się słusznie – przechodzimy od tego, co teoretyczne, do tego, co praktyczne, co przynosi tę samą płytkość w działaniu i w poznaniu. Tymczasem właśnie – jak mówi Schelling – przez studiowanie filozofii ściśle teoretycznej docieramy najbardziej bezpośrednio do idei, a jedynie idee dostarczają działaniu energii i etycznego znaczenia. Jedynym poznaniem, które może prawdziwie ukierunkowywać działanie, jest to, które uwalnia się od zwykłych ludzkich interesów i oparte jest na ideach – innymi słowy, poznanie, które przyjęło nastawienie teoretyczne.

*

Filozofię teoretyczną we właściwym sensie można dziś sprecyzować jako filozofię o podejściu asystemowym, roztrząsającą problemy, a więc jako filozofię systematyczną w sensie Nicolai Hartmanna, wywodzącą się z aporetyki Arystotelesa. Filozofię systematyczną możemy z kolei zdefiniować sprawnościowo jako *episteme*, a więc jako *par excellence* umiejętność odróżniania problemów rzeczywistych od problemów pozornych, metodologicznie zaś jako typ dociekań o nachyleniu historyczno-*genetycznym*.

Prezentowana problematyka prac zamieszczonych w serii pozwoli z pewnością uzmysłowić Czytelnikowi, że o filozofii można mówić w źródłowym sensie i że tym samym zagwarantowana zostaje jedność jej pojęcia.

Studia o filozofii SØRENA KIERKEGAARDA
koncepcje, polemiki, inspiracje

pod redakcją
MARIII GOŁĘBIEWSKIEJ

TOM 14

Wydawnictwo IFiS PAN
STUDIA
z filozofii systematycznej

Pod redakcją Seweryna Błandziego

Wydawnictwo IFiS PAN
STUDIA
z filozofii systematycznej

Studia o filozofii
SØRENA KIERKEGAARDA
Koncepcje, polemiki, inspiracje

pod redakcją
MARIII GOŁĘBIEWSKIEJ

Warszawa 2015

Wydanie publikacji dofinansowane przez Ministra Nauki
i Szkolnictwa Wyższego (nr 784/P-DUN/ZO/2015)

Recenzenci

Prof. dr hab. Anna Drabarek

Prof. dr hab. Marek Maciejczak

Redaktor prowadzący

Barbara Gruszka

Projekt okładki

Teresa Oleszczuk

Copyright © by Authors and Wydawnictwo IFiS PAN, 2015

ISBN 978-83-7683-107-7

ISSN 1643-6253

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana,
przechowywana jako źródło danych i przekazywana w jakiegokolwiek
formie zapisu bez pisemnej zgody posiadacza praw.

Wydawnictwo IFiS PAN

00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 72, tel. (22) 6572897

e-mail: publish@ifispan.waw.pl, www.ifispan.waw.pl

SPIS TREŚCI

OD REDAKCJI	7
ŹRÓDŁA I POLEMIKI W FILOZOFII KIERKEGAARDA	
ANTONI SZWED, <i>Trudne pytanie Climacusa</i>	13
PAWEŁ PIENIAŻEK, <i>Nieosiągalne napięcie: wolność u Schellinga („Pismo o wolności”) a myśl Kierkegaarda („Pojęcie lęku”)</i>	35
MACIEJ SOSNOWSKI, <i>Kierkegaard i uznanie</i>	54
MARIA GOŁĘBIEWSKA, <i>Patetyczność jako kategoria myśli Sorena Kierkegaarda</i>	67
KONCEPCJE RELIGIJNE W FILOZOFII KIERKEGAARDA	
JACEK ALEKSANDER PROKOPSKI, <i>Grzech, lęk, upadek. Studium teologii Kierkegaarda</i>	93
KONRAD SZOCIK, <i>Kierkegaardiańska koncepcja chrześcijaństwa. Między radykalną krytyką a poszukiwaniem ideału</i>	112
ANNA SZCZEPAN-WOJNARSKA, <i>Sorena Kierkegaarda lektura Księgi Hioba</i>	132
ANDRZEJ SŁOWIKOWSKI, <i>Przebaczenie jako stwórczy czyn miłości w mowach budujących Kierkegaarda</i>	141
KONCEPCJE ETYCZNE W FILOZOFII KIERKEGAARDA	
AGNIESZKA DODA-WYSZYŃSKA, <i>Powtórzenie Kierkegaarda – rozważania etyka i estetyka o religii</i>	165

MONIKA PROSZAK, <i>Kierkegaarda relacyjna koncepcja człowieka i jej etyczne konsekwencje</i>	184
ANNA GŁĄB, <i>Tortor heroum, czyli etyka Kierkegaarda i tragiczne dylematy w nawiązaniu do historii Abrahama i powieści Shūsaku Endō „Milczenie”</i>	200
FILOZOFIA KIERKEGAARDA WOBEC LITERATURY I OBYCZAJU	
EDWARD KASPERSKI, <i>Dyskursy krytyczne Kierkegaarda. Gdzie i w czym przekroczył on swój czas?</i>	227
MARIA WALCZAK, <i>Kierkegaard jako filozof milczenia</i>	263
MARZENA KARWOWSKA, <i>„Dar cierpienia” – antropologia Brunona Schulza wobec filozofii Sorena Kierkegaarda</i>	278
AGNIESZKA SZCZAP, <i>Różne odcienie miłości w życiu i twórczości Sorena Kierkegaarda</i>	294
WSPÓŁCZESNE INSPIRACJE FILOZOFIĄ KIERKEGAARDA	
GRAŻYNA LUBOWICKA, <i>Od trwogi do transcendencji i języka: Heidegger i Kierkegaard</i>	307
TOMASZ MATKOWSKI, <i>Lęk: fundująca moc nicości. Możliwe spotkania Martina Heideggera i Sorena Kierkegaarda</i>	340
MARTA SZABAT, <i>Relacja ojca z synem w „Bojaźni i drzeniu” Sorena Kierkegaarda w kontekście koncepcji ojcostwa Emmanuela Lévinasa</i>	351
JANUSZ MAJ, <i>Sobość jako relacja ze sobą: Franz Rosenzweig i Soren Kierkegaard</i>	367
PRZEMYSŁAW TACIK, <i>Psychopolityka Sorena Kierkegaarda</i>	403
AGNIESZKA NALEPA, <i>Kierkegaard i Kępiński, czyli o wpływie filozofii egzystencjalnej na psychiatrię</i>	423
INDEKS NAZWISK.....	439